

Krzysztof
Latawiec

Lublin

Księża z guberni mohylewskiej wśród duchowieństwa parafialnego prawosławnej diecezji chełmskiej w latach 1905–1918. Noty biograficzne

*The Priests of Mogilev province among the parish clergy of the Orthodox
Chełm diocese in 1905–1918. Biographical notes*

Upadek powstania listopadowego i nastanie rządów Namiestnika Królestwa Polskiego ks. Iwana Paskiewicza przyniosło wiele zmian w organizacji życia religijnego miejscowej ludności wyznania prawosławnego w Kongresówce. Członkowie Kościoła prawosławnego byli reprezentowani głównie przez osoby pochodzenia greckiego. Te społeczności parafialne ukształtowały się jeszcze w ostatnich dekadach istnienia Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Życie religijne prawosławnych Greków koncentrowało się wokół nielicznych cerkwi prawosławnych istniejących w Kaliszu, Lublinie, Piotrkowie czy Opatowie. Ustanowienie rządów Paskiewicza i instalacja garnizonów rosyjskich w Kongresówce przyniosły nagły wzrost (ponad kilkadziesiąt tysięcy) wyznawców prawosławia. Spowodowało to powolny rozrost struktury sieci parafialnej Kościoła prawosławnego, podporządkowanego (od 1825 r.) rządowi Synodu Świętobliwego w Sankt Petersburgu. Przyczyniło się też do utworzenia biskupstwa prawosławnego, podniesionego do rangi arcybiskupstwa w 1840 r. Ponadto na obszarze Królestwa Polskiego zaczęły funkcjonować cerkwie wojskowe rosyjskich jednostek wojskowych.

Likwidacja granicy celnej (z początkiem 1851 r.) między ziemiami Królestwa Polskiego a pozostałym obszarem Imperium bezpośrednio przyczyniła się do powstania kolejnych sześciu cerkwi prawosławnych (Łomża, Mława, Słupca, Krzepice, Wilczkowice, Zawichost). Upadek powstania styczniowego przyczynił się do radykalizacji kursu politycznego rządu carskiego w Królestwie Polskim. Jednym z objawów tej polityki były reformy ustrojowe (przebudowa administracji ogólnej i specjalnej, sądownictwa, szkolnictwa itd.), co pociągnęło za sobą przybycie do Kongresówki kolejnych setek Rosjan, głównie w charakterze urzędników na nowo powstałe urzędy administracyjne lub na miejsca wakuujące po zwolnieniu Polaków. Od 1866 r. rozpoczął się proces tworzenia

kolejnych parafii Cerkwi prawosławnej. Godne zauważenia jest to, że sieć parafialna była rozbudowywana aż do chwili wybuchu I wojny światowej.¹

Bardzo ważne następstwa dla Cerkwi prawosławnej miała likwidacja Kościoła grekokatolickiego w Królestwie Polskim w 1875 r. Spowodowało to nagły wzrost liczby parafii i wyznawców prawosławia. Taka sytuacja doprowadziła do zmian w organizacji administracji diecezjalnej (utworzono prawosławną diecezję chełmsko-warszawską oraz Chełmski Zarząd Duchowny).² Likwidacja Kościoła grekokatolickiego przyniosła wiele problemów rosyjskim władzom administracyjnym w Królestwie Polskim. Poza wieloma aktami oporu ze strony przedstawicieli ludności pounickiej, zaczęto borykać się z problemami związanymi ze znalezieniem odpowiednich kandydatów na stanowiska proboszczów w istniejących byłych parafiach grekokatolickich. Na obszarze między Wisłą a Bugiem postanowiono początkowo oprzeć się na grupie byłych księży unickich pochodzących z Królestwa Polskiego i Galicji. Oczywiście były to jednostki, do których władze carskie posiadały zaufanie, biorąc pod uwagę ich stanowisko i działalność z okresu poprzedzającego akt likwidacji Kościoła unickiego. Dość ostrożnie władze diecezji chełmsko-warszawskiej, w drugiej połowie lat 70. XIX w., podchodziły do kwestii rekrutacji duchownych z głębi Imperium, wiedząc o stosunku miejscowej ludności do duchowieństwa pochodzenia rosyjskiego. Grupa ta liczyła jedynie kilkanaście osób, przeważnie pochodzących z guberni wołyńskiej i grodzieńskiej.³

¹ „Холмско-Варшавский Епархиальный Вестник” 1878, nr 13, s. 8, 13–14; *Семидесятилетие Варшавского Свято-Троицкого Кафедрального Собора*, Warszawa 1907, s. 7; E. Sakowicz, *Greckie gminy prawosławne na ziemiach polskich na przełomie XIX i XX wieku*, „Wiadomości Prawosławnej Metropolii w Polsce” 1939, nr 8–10; W. Zaikyn, *Zarys dziejów ustroju Kościoła wschodnio-słowiańskiego*, t. 1, *Podział na okresy*, Lwów 1939, s. 101; A. Mironowicz, *Kościół prawosławny w Polsce*, Białystok 2006, s. 464–488; T. Stegner, *Cerkiew prawosławna w Królestwie Polskim na przełomie XIX i XX w.*, [w:] *Unifikacja za wszelką cenę. Sprawy polskie w polityce rosyjskiej na przełomie XIX i XX wieku. Studia i materiały*, pod red. A. Szwarca i P. Wiczorkiewicza, Warszawa 2002, s. 138; W. Kołbuk, *Kościół wschodnie na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej 1772–1914*, Lublin 1992, s. 69.

² W jurysdykcji Chełmskiego Zarządu Duchownego znalazły się wszystkie były parafie unickie przekształcone w prawosławne (leżące w guberni suwalskiej, łomżyńskiej, siedleckiej i lubelskiej oraz w Warszawie). Po upływie kilku lat wyłączono spod jego władzy parafie w Warszawie, guberni suwalskiej i łomżyńskiej. K. Latawiec, *Chełmski Zarząd Duchowny – organ administracyjny Kościoła prawosławnego w Królestwie Polskim w końcu XIX wieku*, „Болховітінівський Щорічник” 2009, s. 80–85; idem, *Organizacja i akta Chełmskiego Zarządu Duchownego*, [w:] *Dzieje biurokracji na ziemiach polskich*, t. 3, cz. 1, pod red. A. Górnika, K. Latawca, D. Magiera, Lublin–Siedlce 2010, s. 317–332; idem, *Chełmski Zarząd Duchowny, jego kancelaria oraz personel w latach 1876–1905*, [w:] *Urzędy państwowe, organy samorządowe i kościelne oraz ich kancelarie na polsko-ruskim pograniczu kulturowym i etnicznym w okresie od XV do XIX wieku*, pod red. H. Gmiterka i J. Łosowskiego, Kraków 2010, s. 767–812.

³ K. Latawiec, *W służbie imperium... Struktura społeczno-zawodowa ludności rosyjskiej na terenie guberni lubelskiej w latach 1864–1915*, Lublin 2007, s. 217–219; idem, *Rola Wołyńskiego Seminarium Duchownego w kształceniu przyszłych księży diecezji chełmsko-warszawskiej w latach 1875–1905*, [w:] *Історія релігій в Україні. Науковий щорічник 2007 рік*, книга I, Lwów 2007, s. 550–556; S. Dmitruk, *Ks. Aleksander Budziłowicz (1845–po 1914) – prawosławny duchowny z Grodzieńszczyzny*

Władze diecezjalne w Warszawie przyjęły zasadę kierowania na wakujące stanowiska proboszczów parafii prawosławnych między Wisłą a Bugiem wychowanków seminarium duchownego w Chełmie. W latach 1875–1876 dominowały wśród nich osoby pochodzące z Galicji, które podjęły naukę w tej placówce oświatowej jeszcze przed oficjalnym aktem likwidacji Kościoła grekokatolickiego. Dalszy napływ osób z Galicji, pragnących kształcić się w murach seminarium chełmskiego, a następnie ubiegać się o probostwa, mógł wpłynąć na niepożądany wzrost tej grupy. Stąd też po konsultacji konsystorza diecezji chełmsko-warszawskiej z Chełmskim Zarządem Duchownym zdecydowano się na znalezienie nowego źródła pochodzenia przyszłych przedstawicieli duchowieństwa parafialnego. Zaaprobowano plan przyjmowania do Chełmskiego Seminarium Duchownego alumnów pochodzących z terenu tzw. Kraju Zachodniego. Pierwsi alumni we wspomnianym seminarium duchownym, reprezentujący gubernie Kraju Zachodniego, pojawili się już w 1875 r. Wśród nich znaleźli się przyszli popi pochodzący z guberni mohylewskiej. Interesujące jest to, że kilkunastoosobowa grupa przyszłych księży rozpoczynała naukę w seminarium duchownym w Mohylewie (klasy ogólne), zaś z przedmiotami teologicznymi zapoznawali się w seminarium diecezjalnym w Chełmie. Jako absolwenci tej placówki oświatowej posiadali pierwszeństwo w obsadzie tutejszych parafii. Rozpoczynali pracę w latach 80. XIX w., jeszcze w realiach działania diecezji chełmsko-warszawskiej.

Bardzo poważne następstwa dla kwestii funkcjonowania struktur rosyjskiej Cerkwi prawosławnej na wschodnich obszarach Królestwa Polskiego przyniosło ogłoszenie tzw. ukazu tolerancyjnego 17/30 kwietnia 1905 r.⁴ Proces konwersji z prawosławia na rzymski katolicyzm przybrał tak niepokojące rozmiary, że prawosławny biskup lubelski Jewlogij (Eulogiusz) wyjednał u cara Mikołaja II zgodę na utworzenie samodzielnej jednostki diecezjalnej w Królestwie Polskim. Reaktywowana w sierpniu 1905 r. prawosławna diecezja chełmska nawiązywała nazwą do swojej poprzedniczki istniejącej przed zawarciem unii brzeskiej. Eulogiusz tą decyzją próbował ratować sytuację prawosławia między Wisłą a Bugiem. Liczył na zatrzymanie procesu konwersji poprzez: ustanowienie bliższego nadzoru administracyjnego, nasilenie akcji misyjnej, rozbudowę szkolnictwa cerkiewno-parafialnego czy nasilenie pomocy materialnej dla miejscowej ludności prawosławnej.

Wyodrębnienie nowej jednostki administracyjnej Cerkwi prawosławnej nie wpłynęło na obsadę personalną istniejących parafii. Księża nie odczuli zmian ani pod względem przynależności dekanalnej, ani pod względem materialnym. Wśród duchowieństwa nadal była obecna interesująca nas grupa pochodząca z Mohylewsczyzny,

---

w diecezji chełmskiej, [w:] *Białorusini – historia i kultura. Sesja naukowa, Szreniawa, 25–26 czerwca 2010*, Szreniawa 2010, s. 127–136.

⁴ Zob. W. Tarnawski, *Skutki wydania Ukazu Tolerancyjnego z dnia 17/30 kwietnia 1905 roku w Królestwie Polskim*, [w:] *Polacy i sąsiedzi – dystanse i przenikanie kultur*, cz. 2, pod red. R. Wapińskiego, Gdańsk 2002; A. Szabaciuk, *Konwersja ludności pounickiej na katolicyzm w Królestwie Polskim w latach 1905–1915*, Lublin 2011, mps pracy doktorskiej przechowywany w Bibliotece Głównej UMCS.

która rozpoczęła pracę w latach 80. XIX stulecia. Już w okresie funkcjonowania diecezji chełmskiej przybył jeden ksiądz w osobie Piotra Ryłły.

Przedstawione poniżej noty biograficzne stanowią fragment przygotowywanej analitycznej pracy naukowej pt. *Słownik biograficzny duchowieństwa parafialnego prawosławnej diecezji chełmskiej w latach 1905–1918*. Jest to owoc kilkuletniej kwerendy archiwalnej i bibliotecznej prowadzonej na terenie Polski, Ukrainy, Litwy i Federacji Rosyjskiej. W notach biograficznych przyjęto zasadę przedstawienia analitycznych danych o każdym duchownym. Zwrócono uwagę na: pochodzenie terytorialne i społeczne, wykształcenie, czas uzyskania święceń diakańskich i kapłańskich, czas podniesienia do godności protojereja, zajmowane stanowiska w administracji parafialnej, dekanalnej i diecezjalnej, stanowiska w szkolnictwie, stan cywilny (żona, dzieci i ich wykształcenie) itd. Wszystkie daty w biogramach zostały podane według kalendarza juliańskiego.

Przy przedstawianiu not biograficznych zastosowano następujący klucz:

- 1) imię, patronimik, nazwisko (brzmienie w języku polskim i rosyjskim),
- 2) data i miejsce urodzenia,
- 3) informacje o rodzicach,
- 4) ukończone placówki szkolnictwa świeckiego,
- 5) ukończone placówki szkolnictwa duchownego,
- 6) data uzyskania święcenia diakańskiego (во диакона),
- 7) data uzyskania święcenia kapłańskiego (во священника),
- 8) data uzyskania godności protojereja (протоиерея),
- 9) stanowiska w administracji parafialnej,
- 10) stanowiska w administracji diecezjalnej i dekanalnej,
- 11) stanowiska w szkolnictwie rządowym i duchownym,
- 12) informacje o żonie,
- 13) informacje o dzieciach,
- 14) nagrody,
- 15) data i miejsce śmierci,
- 16) źródła pochodzenia informacji.

1. Emil s. Ignacego Biekariewicz (Емилиан Игнатъевич Бекаревич).

2. 3.08.1861 w Polejewie w powiecie rohaczewskim guberni mohylewskiej.
3. Syn diakona Ignacego i ?.
4. –.
5. Seminarium Duchowne w Mohylewie (kl. 1–4) 25.08.1877–15.06.1881, Chełmskie Seminarium duchowne (kl. 5–6) 20.08.1881–28.05.1883 dyplom I kategorii tytułu studenta.
6. 29.08.1887.
7. 30.08.1887.
8. ?.?.1915.

9. 25.08.1887–7.12.1888 wikary we Włodawie, 8.12.1888–3.12.1894 proboszcz w Krzyczewie, 4.12.1894–30.06.1898 proboszcz w Kodniu, 1.07.1898–30.06.1906 proboszcz w cerkwi pw. św. Mikołaja w Zamościu, 1.07.1906–9.12.1914 proboszcz w cerkwi pw. Jezusa Chrystusa Zbawiciela w Zamościu, 10.12.1914–??1917 proboszcz soboru pw. Podniesienia Krzyża Pańskiego w Lublinie, 1.08.1915–??1917 kapelan 53. rezerwowego batalionu piechoty i dziekan cerkwi pułkowych 27. Brygady Piechoty.

10. 22.10.1893–3.12.1894 śledczy duchowny konstantynowskiego okręgu dekanalnego, 22.09.1898–31.12.1913 nadzorca szkół cerkiewno-parafialnych I okręgu guberni lubelskiej, 20.10.1899–9.12.1914 przewodniczący Zamojskiego Powiatowego Oddziału Diecezjalnej Rady Szkolnej, 20.07.1899–9.12.1914 pomocnik dziekana zamojskiego okręgu dekanalnego, 8.01.1915–??1918 dziekan lubelskiego okręgu dekanalnego.

11. 5.10.1883–14.08.1886 starszy nauczyciel i kierownik szkoły im. księcia Łopuchina Delidowa w Korsuniu, 15.08.1886–24.08.1887 wykładowca 6-klasowej żeńskiej szkoły duchownej w Lebediewie, 1.11.1887–31.12.1888 nauczyciel religii i opiekun szkoły elementarnej w Korolówce, 1.01.1889–3.12.1894 kierownik i nauczyciel religii szkoły cerkiewno-parafialnej w Krzyczewie, 1.01.1895–30.06.1898 nauczyciel religii męskiej i żeńskiej szkoły elementarnej w Kodniu, 1.08.1898–22.11.1906 nauczyciel religii i opiekun 2-klasowej męskiej szkoły elementarnej i 1-klasowej żeńskiej szkoły elementarnej w Zamościu, 1.10.1912–9.12.1914 nauczyciel religii miejskiej szkoły elementarnej w Zamościu, 30.09.1913–9.12.1914 nauczyciel religii progimnazjum żeńskiego w Zamościu.

12. Żonaty od ??1887 z Olimpiadą Kociubinską *25.12.1868, córką ? Modesta i ?.

13. Natalia *23.08.1888 (słuchaczka Wyższych Kursów Politechnicznych w Petersburgu), Eugeniusz *3.03.1890 (absolwent Cesarskiego Uniwersytetu Moskiewskiego, aplikant w Izbie Sądowej w Tyflisie), *Aleksy 22.01.1892 (student wydziału medycyny Uniwersytetu Warszawskiego), Maria *17.01.1894 (dama klasowa w progimnazjum żeńskim w Zamościu), Teodozjusz, 17.08.1897 (uczeń gimnazjum męskiego w Zamościu), Aleksandra 5.02.1900 (uczennica progimnazjum żeńskiego w Zamościu), Nina *25.12.1901 (uczennica progimnazjum żeńskiego w Zamościu), Anna *30.01.1904 (uczennica progimnazjum żeńskiego w Zamościu), Mikołaj *20.02.1906.

14. 21.08.1892 nabiedriennik, 3.10.1894 i ?.11.1900 błogosławieństwa arcybiskupa, 6.12.1895 podziękowania arcybiskupa, 14.05.1896 skufija, 30.09.1901 Biblia od Synodu Świętobliwego, 6.05.1903 kamiławka, ??1909 znak 25-lecia szkół cerkiewno-parafialnych, 6.05.1910 krzyż napierśny, 3.02.1913 order św. Anny III kl., ??1913 medal 300-lecia panowania Romanowych, ? znak bractwa św. Bogurodzicy w Chełmie III kl., ? znak Bractwa św. Mikołaja w Zamościu II kl.

15. Po 1917.

16. Центральний державний історичний архів України, м. Львів, фонд 693, опис 1, справа 376, к. 1v; Archiwum Państwowe w Lublinie, Chełmski Zarząd Duchowny, sygn. 1434 knlb.; Chełmski Konsystorz Prawosławny, sygn. 1419, k. 64; sygn. 1522, k. 1; Klirowyje Vedomosti, sygn. 911, k. 4v–6; sygn. 912, k. 4v–6; sygn. 913,

k. 4v–6; sygn. 1051, k. 12v–13v; sygn. 1054, k. 2v–4v; sygn. 1056, k. 14v–16v; sygn. 1057, k. 14v–16; Kancelaria Gubernatora Lubelskiego, sygn. 1899:17, k. 27–30; Urząd Stanu Cywilnego Kodeń prawosławne, sygn. 19 knlb.; sygn. 20 (cała księga); sygn. 21 (cała księga); sygn. 22 (cała księga); sygn. 23, k. 1–20v; Archiwum Urzędu Stanu Cywilnego w Warszawie, Akta Stanu Cywilnego soboru prawosławnego pw. św. Trójcy w Warszawie, sygn. 1911 rok, p. 305–306; „Холмско-Варшавский Епархиальный Вестник”, 1887, nr 20, s. 318–319; 1889, nr 3, s. 54; 1896, nr 9, s. 168; 1900, nr 47, s. 577; 1903, nr 20, s. 246; „Холмская Церковная Жизнь” 1910, nr 11, s. 398; 1915, nr 1, s. 1–2; nr 4, s. 81; К. Лятавец, *Священники Холмской Епархии среди военного духовенства российской армии в 1915–1917 гг.*, [w:] *Военная история России XIX–XX веков*, pod red. А. В. Арановича, Sankt Petersburg 2011, s. 221.

1. Jan s. Antoniego Bogdanowicz (Иван Антонович Богданович).

2. 24.06.1870 w Niczporowiczach w powiecie horeckim guberni mohylewskiej.
3. Syn księdza prawosławnego Antoniego i ?.
4. Student wydziału medycyny Uniwersytetu Tomskiego 5.09.1891–15.09.1892.
5. Seminarium duchowne w Mohylewie 21.08.1885–20.06.1891 dyplom I kategorii tytuł studenta.
6. 31.10.1893.
7. 5.05.1895.
8. –.
9. 1.11.1893–28.02.1894 starszy psalmista soboru w Suwałkach, 1.03.1894–18.04.1895 diakon soboru w Łomży, 19.04–3.05.1895 wikary w Drelowie, 4.05.1895–31.05.1897 proboszcz w Ruskowoli (obecnie Polskowola), 1.06.1897–6.03.1898 proboszcz w Leśnej i III ksiądz klasztoru żeńskiego w Leśnej, 7.03.1898–29.02.1900 proboszcz cerkwi na stacji kolejowej w Łapach, 1.03.1900–31.08.1908 proboszcz w Janowie Lubelskim, 1.09.1908–14.09.1910 proboszcz w Kolonii Aleksandryjskiej (obecnie Stanisławowo), 15.09.1910–15.09.1913 wikary soboru w Łomży, 1.10.1913–??.1915 poza etatem i przyporządkowany do cerkwi na Pradze.
10. 17.09.1896–31.05.1897 członek Radzyńskiego Powiatowego Oddziału Diecezjalnej Rady Szkolnej, 23.03.1900–31.08.1908 członek Janowskiej Powiatowej Rady Dobroczynności Publicznej.
11. 2.11.1893–28.02.1894 nauczyciel religii III miejskiej szkoły elementarnej w Suwałkach, 1.09.1894–18.04.1895 nauczyciel religii miejskiej męskiej i żeńskiej szkoły elementarnej w Łomży, 16.07.1895–31.05.1897 nauczyciel religii szkół elementarnych w Ruskowoli i Kąkolewnicy, 1.05.1898–29.02.1900 nauczyciel religii 2-klasowej męskiej elementarnej szkoły kolejowej i 1-klasowej żeńskiej elementarnej szkoły kolejowej w Łapach, 27.05.1898 mianowany przewodniczącym komisji egzaminacyjnej przy szkole cerkiewno-parafialnej w Łomży, 15.09.1908–14.09.1910 nauczyciel religii 2-klasowej szkoły miejskiej w Nowym Dworze, 18.11.1910–15.09.1913 nauczyciel religii wolnego najmu gimnazjum żeńskiego w Łomży, 15.10.1913–??.1915 nauczyciel religii prywatnego gimnazjum żeńskiego Barbary Łuczinskiej w Warszawie, 15.11.1914–

Księża z guberni mohylewskiej wśród duchowieństwa parafialnego prawosławnej diecezji... 31

??1915 nauczyciel religii wolnego najmu prywatnego gimnazjum żeńskiego Heleny Kuzenkowej w Warszawie.

12. Żonaty od ??1893 z Heleną ? *27.05.1873, córką ? Piotra i ?.

13. Neonila *3.11.1893 (uczennica Aleksandryjsko-Maryjskiego Instytutu Szlacheckiego w Warszawie).

14. 21.12.1895 podziękowanie kuratora Warszawskiego Okręgu Naukowego, 8.09.1896 błogosławieństwo arcybiskupa, 23.01.1899 nabiedriennik, 4.03.1902 błogosławieństwo arcybiskupa, 4.09.1904 podziękowanie arcybiskupa, 6.05.1906 skufija, 6.05.1908 order św. Anny III kl., 6.05.1911 kamiławka, ? znak komitetu opiekuńczego trzeźwości ludowej.

15. Po 1915.

16. Archiwum Państwowe w Białymstoku, Akta Stanu Cywilnego Parafii Prawosławnej w Łapach, sygn. 1–2 (całe księgi); sygn. 3, k. 1–6; Archiwum Państwowe w Białymstoku oddział w Łomży, Łomżyński Dekanat Prawosławny, sygn. 39, k. 6v–11; sygn. 41, k. 6v–9v; sygn. 42, k. 9v–10v; Archiwum Państwowe w Lublinie, Chełmski Zarząd Duchowny, sygn. 2099 (cały poszyt); sygn. 6976 (cały poszyt); Chełmsko-Warszawski Duchowny Konsystorz Prawosławny, sygn. 791, k. 1; Chełmski Konsystorz Prawosławny, sygn. 379, k. 47; Klirowyje Vedomosti, sygn. 155, k. 34v–37v; sygn. 156 knlb.; sygn. 157, k. 70v–73v; sygn. 160, k. 76v–79v; sygn. 161, k. 76v–78v; Kancelaria Gubernatora Lubelskiego, sygn. 1909:38cz.II/st.II, k. 134–137; „Варшавский Епархиальный Листок” 1908, nr 17, s. 137; 1910, nr 19, s. 251; nr 23, s. 300; 1911, nr 10, s. 117; 1913, nr 19, s. 274; „Холмско-Варшавский Епархиальный Вестник”, 1898, nr 6, s. 103; „Холмская Церковная Жизнь” 1906, nr 12, s. 393; *Список сужащих в Варшавском Учебном Округе. 1914–1915 год*, Warszawa 1915, s. 272–273, 275.

1. Mikołaj s. Juliana Czołowski (Николай Юлианович Чоловский).

2. 11.10.1855 w Onikowiczach w powiecie horeckim guberni mohylewskiej.

3. Syn księdza prawosławnego Juliana i ?.

4. –.

5. Seminarium duchowne w Mohylewie (kl. 1–4) 1.08.1873–16.06.1877, Chełmskie Seminarium Duchowne (kl. 5–6) 1.08.1878–15.06.1880 dyplom I kategorii tytuł studenta.

6. 29.11.1881.

7. 6.12.1881.

8. 4.07.1916.

9. 17.07.1880–21.01.1881 młodszy psalmista cerkwi pw. św. Cyryla i Metodego w Białej, 22.01.–30.09.1881 psalmista w Zabłociu, 1.10.1881–30.06.1883 wikary w Łomazach, 1.07.1883–31.08.1892 proboszcz w Dokudowie, 1.09.1892–31.08.1893 proboszcz w Woli Wereszczyńskiej, 1.09.1893–31.12.1901 proboszcz w Parczewie, 1.01.1902–??1918 proboszcz w Obszy, ?08.1914 dostał się do niewoli austro-węgierskiej i internowany (do ??1916), ??1916–??1917 kapelan 43. rezerwowego szpitala polowego.

10. 11.10.1893–31.12.1898 duchowny śledczy II włodawskiego okręgu dekanalnego, 1.01.1899–31.12.1901 dziekan III włodawskiego okręgu dekanalnego, 1.01.1902–?.?.1907 dziekan II biłgorajskiego okręgu dekanalnego.

11. 1.07.1882–1.07.1883 nauczyciel religii szkoły elementarnej w Rossoszu, 1.09.1883–1.09.1892 nauczyciel religii i opiekun szkoły elementarnej w Dokudowie, 16.10.1892–1.09.1893 nauczyciel religii i opiekun szkoły elementarnej w Woli Wereszczyńskiej, 1.10.1893–31.12.1901 nauczyciel religii szkoły elementarnej w Parczewie, 21.10.1893–31.12.1901 opiekun szkoły elementarnej w Parczewie, 1.01.1902–?.?.1915 nauczyciel religii i opiekun szkoły elementarnej w Obszy.

12. Żonaty od 8.11.1881 z Leoncją Lorencewicz *5.05.1863, córką księdza prawosławnego z Miłosławicz w guberni mohylewskiej Iwana i ?.

13. Michał *8.11.1882 (urzędnik kolejowy na Syberii, żonaty z Olgą Mielkowską), Maria *2.03.1884 (słuchaczka kursów pedagogicznych w Moskwie), Katarzyna 19.11.1886 (słuchaczka kursów inżynieryjno-technicznych w Moskwie), Bazyli *4.02.1888 (na służbie wojskowej), Eugenia 6.01.1890 (uczennica gimnazjum żeńskiego w Siedlcach), Wiera *17.01.1892 (uczennica gimnazjum żeńskiego w Siedlcach), Dymitr *23.03.1894 (absolwent Chełmskiej Szkoły Duchownej, uczeń Chełmskiego Seminarium Duchownego).

14. 12.09.1888 nabiedriennik, 5.05.1893 podziękowanie arcybiskupa, 14.05.1896 skufija, 5.05.1901 kamiławka.

15. Po 1917.

16. Центральний державний історичний архів України, м. Львів, фонд 693, опис 1, sygn. 376, k. 3; Archiwum Państwowe w Lublinie, Chełmsko-Warszawski Duchowny Konsystorz Prawosławny, sygn. 270 (cały poszyt); Chełmski Konsystorz Prawosławny, sygn. 248, k. 22; sygn. 1242 knlb.; Klirowyje Wedomosti, sygn. 16 knlb.; sygn. 18 knlb.; sygn. 20, k. 21v–23; sygn. 21, k. 12v–13; sygn. 23, k. 33v–35; sygn. 25, k. 88v–91; sygn. 27, k. 38v–40; sygn. 29, k. 34v–36; sygn. 30, k. 34v–35v; sygn. 182, k. 63v–65v; sygn. 183, k. 58v–60v; sygn. 187, k. 80v–81; sygn. 986, k. 32v–33v; sygn. 988, k. 40v–41v; Kancelaria Gubernatora Chełmskiego, sygn. 348 knlb.; Urząd Stanu Cywilnego Łomazy prawosławne, sygn. 1, k. 10v; Archiwum Urzędu Stanu Cywilnego w Obszy, Akta Stanu Cywilnego Parafii Prawosławnej w Obszy, sygn. 1911 rok (cała księga); sygn. 1912 rok (cała księga); „Холмско-Варшавский Епархиальный Вестник”, 1882, nr 1, s. 3; 1883, nr 13, s. 235; 1896, nr 9, s. 168; 1898, nr 23, s. 477; 1901, nr 50, s. 633; „Холмская Церковная Жизнь” 1908, nr 13, s. 489; 1916, nr 15–16, s. 281; К. Лятавец, *Священники Холмской Епархии...*, s. 223.

1. Michał s. Piotra Hankiewicz (Михаил Петрович Ганкевич).

2. 21.05.1865 w Nowosiołkach w powiecie homelskim guberni mohylewskiej.

3. Syn księdza prawosławnego Piotra i ?.

4. –.

5. Szkoła duchowna w Mohylewie 15.06.1880, seminarium duchowne w Mohylewie 21.08.1880–20.06.1886 dyplom I kategorii tytuł studenta.

6. 19.02.1889.

7. 25.02.1889.

8. 6.05.1916.

9. 7.12.1888–28.02.1890 wikary w Janowie Podlaskim, 1.03.1890–14.12.1892 proboszcz w Mszannie, 15.12.1892–31.10.1900 proboszcz w Chłopkowie, 1.11.1900–?.?.1918 proboszcz w Janowie Podlaskim, 19.10.1915–?.?.1917 kapelan 2. lazaretu 32. Dywizji Piechoty.

10. 28.02.1895–1.11.1900 duchowny śledczy I konstantynowskiego okręgu dekanalnego, 1.04.1896–1.01.1897 p.o. dziekana I konstantynowskiego okręgu dekanalnego, 26.12.1900–?.?.1918 dziekan I konstantynowskiego okręgu dekanalnego, 22.01.1901–?.?.1917 przewodniczący Konstantynowskiego Powiatowego Oddziału Diecezjalnej Rady Szkolnej, 1.02.1902–30.09.1907 okręgowy nadzorca szkół cerkiewno-parafialnych I okręgu guberni siedleckiej.

11. 1.10.1886–6.12.1888 nadzorca uczniów szkoły duchownej w Warszawie, 1.04.1890–14.12.1892 kierownik i nauczyciel religii szkoły cerkiewno-parafialnej w Mszannie oraz opiekun szkoły elementarnej w Krzywośnitach, 1.02.1893–1.01.1900 nauczyciel religii szkoły elementarnej w Ostromęczynie oraz opiekun szkół elementarnych w Puczcach, Chlebczynie i Hołowczycach, 1.10.1896–31.10.1900 nauczyciel religii szkoły cerkiewno-parafialnej w Chłopkowie, 1.10.1897–31.10.1900 kierownik szkoły gramoty w Litewnikach, 1.12.1900–?.?.1917 nauczyciel religii 2-klasowej męskiej szkoły elementarnej i 1-klasowej żeńskiej szkoły elementarnej w Janowie Podlaskim oraz opiekun szkoły elementarnej w Werchlisie, 1.01.1901–?.?.1915 opiekun 2-klasowej męskiej szkoły elementarnej i 1-klasowej żeńskiej szkoły elementarnej w Janowie Podlaskim oraz szkoły elementarnej w Pawłowie, 15.02.1914–?.?.1915 kierownik szkół cerkiewno-parafialnych w Starym Pawłowie i Starych Buczcach.

12. Żonaty od 5.02.1889 z Aleksandrą Kaliniewicz *16.01.1872, córką księdza prawosławnego Antoniego i Zofii z d. Paszyc.

13. Cyryl *14.02.1892 (student Uniwersytetu św. Włodzimierza w Kijowie), Atanazy *26.08.1894 (student Uniwersytetu św. Włodzimierza w Kijowie), Maria *1.04.1897 (słuchaczka fakultetu historyczno-filologicznego Wyższych Kursów Żeńskich w Kijowie), Teodozjusz *21.12.1898 (uczeń I gimnazjum męskiego w Kijowie), Porfiry *4.11.1902 (uczeń gimnazjum męskiego w Białej), Olga *6.07.1905.

14. 29.04.1892 nabiedriennik, 4.01.1897 skufija, 6.01.1897 błogosławieństwo arcybiskupa, 18.04.1903 kamiławka, 11.05.1906 Biblia od Synodu Świętobliwego, 6.05.1910 krzyż napierśny, 12.03.1903 znak Bractwa św. Bogurodzicy w Chełmie III kl., 26.02.1896 medal pamięci cara Aleksandra III, 3.11.1907 znak Czerwonego Krzyża, 3.02.1914 order św. Anny III kl., 11.07.1916 order św. Anny II kl.

15. Po 1917.

16. Центральний державний історичний архів України, м. Львів, фонд 693, опис 1, справа 442, к. 72v–74v; Archiwum Państwowe w Lublinie, Chełmski Zarząd Duchowny, sygn. 312, p. 5; sygn. 1478 (cały poszyt); Chełmsko-Warszawski Duchowny Konsystorz Prawosławny, sygn. 507 (cały poszyt); Klirowyje Wedomosti, sygn. 579,

k. 82v–86v; Urząd Stanu Cywilnego Janów Podlaski, prawosławne, sygn. 28, k. 21v; „Холмско-Варшавский Епархиальный Вестник”, 1889, nr 3, s. 54; 1890, nr 5, s. 83; 1897, nr 2, s. 26; nr 3, s. 43; 1900, nr 44, s. 533; 1901, nr 2, s. 18; 1903, nr 20, s. 246; „Холмская Церковная Жизнь” 1908, nr 1, s. 2; 1910, nr 11, s. 398; 1916, nr 10, s. 178; *Холмская Губерния. 1914 год*, Chełm 1914, s. 165.

1. Mikołaj s. Piotra Hankiewicz (Николай Петрович Ганкевич).

2. 15.10.1855 w Nowosiółkach w powiecie homelskim guberni mohylewskiej.

3. Syn księdza prawosławnego Piotra i ?.

4. –.

5. Seminarium duchowne w Mohylewie kl. 1–4 (kurs ogólny), Chełmskie Seminarium Duchowne kl. 5–6 20.08.1878–15.06.1880 (kurs teologiczny) dyplom II kategorii.

6. 26.02.1882.

7. 28.02.1882.

8. 6.05.1903.

9. 6.11.1880–9.11.1881 starszy psalmista cerkwi pw. św. Trójcy w Łomży, 10.11.1881–16.06.1883 wikary w Łosińcu, 17.06.1883–13.10.1888 proboszcz w Pratulinie, 14.10.1888–31.07.1893 proboszcz we Włodawie, 1.08.1893–31.01.1896 proboszcz w Międzyrzecu Nowym, 1.02.1896–30.06.1906 I ksiądz soboru w Chełmie, 1.07.1906–??.1918 ключар (pomocnik proboszcza) soboru w Chełmie, ??.1915–??.1922 na ewakuacji w Rosji, ??.1922–??.1923 proboszcz w Czuczycach, ??.–??.1923 proboszcz w Pławanicach, ??.1923–??.1931 proboszcz w Berdyszczu.

10. 14.10.1888–14.07.1893 dziekan I włodawskiego okręgu dekanalnego, 21.03–14.07.1893 przewodniczący Włodawskiego Powiatowego Oddziału Rady Szkolnej Diecezji Chełmskiej, 15.07.1893–31.01.1896 dziekan radzyńskiego okręgu dekanalnego, 15.07.1893–31.01.1896 przewodniczący Radzyńskiego Powiatowego Oddziału Rady Szkolnej Diecezji Chełmskiej, 1.02.1896–28.02.1897 członek Chełmskiego Zarządu Duchownego, 1.01.1897–? członek Chełmskiego Powiatowego Oddziału Diecezjalnej Rady Szkolnej, 19.10.1907–5.05.1908 nadetatowy członek Chełmskiego Konsystorza Duchownego, 6.05.1908–??.1918 członek Chełmskiego Konsystorza Duchownego, 1.05.1905–14.08.1909 kierownik kasy pogrzebowej Duchowieństwa Diecezji Chełmskiej, ??.1918–??.1919 członek Chełmskiej Rady Diecezjalnej.

11. 15.10.1888–14.07.1893 nauczyciel religii 2-klasowej męskiej miejskiej szkoły elementarnej i 1-klasowej żeńskiej miejskiej szkoły elementarnej we Włodawie oraz opiekun szkół elementarnych w Susznie i Korolówce, 1.08.1893–31.01.1896 opiekun szkół elementarnych w Stołpinie i Żabczu, 30.12.1896–??.1917 członek Chełmskiego Powiatowego Oddziału Rady Szkolnej Diecezji Chełmskiej, 1.07.1898–??.1915 opiekun szkół elementarnych w Pokrówce i Żółtańcu, ??.–??. kierownik Mikołajewskiej brackiej szkoły cerkiewno-parafialnej, 1.10.1910–??.1917 kierownik szkoły cerkiewno-parafialnej w Okszowie.

12. Żonaty od ??.1882 z Neonilą Burkową *28.10.1862, córką księdza prawosławnego Iwana i ?.

13. Nina *17.07.1883 (zamężna od 4.11.1901 z księdzem Stefanem Wołkanowiczem, proboszczem w Rawie), Wiera *27.03.1887 (słuchaczka Wyższych Żeńskich Kursów Filologiczno-Historycznych w Moskwie), Eugenia *22.02.1889 (zamężna z oficerem wykładowcą Szkoły Wojskowej w Odessie i Korpusu Kadetów w Warszawie M. Sliżykowem), Mitrofan *23.08.1896 (absolwent gimnazjum męskiego w Chełmie, student Uniwersytetu św. Włodzimierza w Kijowie).

14. 13.12.1886 nabiedriennik, 1.04.1890 skufija, 26.08.1896 znak Bractwa św. Bogurodzicy w Chełmie II kl., 29.03.1893, 29.05.1897 i 4.04.1902 błogosławieństwa arcybiskupa błogosławienie, 15.05.1894 kamiławka, 26.02.1896 medal pamięci cara Aleksandra III, 6.05.1899 krzyż napierśny, 19.12.1905 znak Bractwa św. Bogurodzicy w Chełmie I kl., 6.05.1907 błogosławieństwo Synodu Świętobliwego, 6.05.1908 order św. Anny III kl., 6.05.1912 order św. Anny II kl., 11.05.1912 Biblia od Synodu Świętobliwego, ?.?.1913 medal 300-lecia panowania Romanowych, 6.05.1915 order św. Włodzimierza IV kl., 4.07.1916 palica.

15. ?.?.1931 w Berdyszczu w powiecie chełmskim województwa lubelskiego.

16. Центральний державний історичний архів України, м. Львів, фонд 693, опис 1, справа 87, к. 32; справа 348, к. 13v–17v; Archiwum Państwowe w Lublinie, Chełmsko-Warszawski Duchowny Konsystorz Prawosławny, sygn. 507 (cały poszyt); Chełmski Zarząd Duchowny, sygn. 898 (cały poszyt); Chełmski Konsystorz Prawosławny, sygn. 340 (cały poszyt); sygn. 481, k. 7; Kancelaria Gubernatora Lubelskiego, sygn. 1884:214, k. 31–32; sygn. 1887:18; sygn. 1897:18 knlb.; Klirowyje Wedomosti, sygn. 223 knlb.; sygn. 224 knlb.; sygn. 237, k. 13v–17; sygn. 652, k. 51v–54v; sygn. 655, k. 11v–14v; sygn. 913, k. 2v–4; sygn. 914, k. 2v–4; sygn. 915, k. 2v–4; sygn. 916, k. 2v–4; sygn. 917, k. 2v–4; sygn. 918, k. 2v–4; sygn. 919, k. 2v–4; Urząd Stanu Cywilnego Międzyrzec Nowy prawosławne, sygn. 18, k. 8v–9v; Urząd Stanu Cywilnego Włodawa prawosławne, sygn. 1, k. 52v–53, 127v–128; Archiwum Państwowe w Piotrkowie Trybunalskim, Akta Stanu Cywilnego Parafii Prawosławnej w Tomaszowie Mazowieckim, sygn. 16, k. 4v–8; Archiwum Parafii Prawosławnej w Piotrkowie Trybunalskim, Akta Stanu Cywilnego Parafii Prawosławnej w Tomaszowie Mazowieckim, sygn. 1911 rok (cała księga); sygn. 1913 (cała księga); „Холмско-Варшавский Епархиальный Вестник”, 1882, nr 6, s. 101; 1883, nr 13, s. 235; 1887, nr 1, s. 5; 1896, nr 3, s. 47; 1903, nr 20, s. 245; „Холмская Церковная Жизнь” 1912, nr 11, s. 371; 1915, nr 11, s. 348; 1916, nr 15–16, s. 281; В. Борщевич, *Волинський Пом’яник*, Рівне 2004, s. 90; K. Latawiec, *Parafia prawosławna we Włodawie w latach 1875–1915*, [w:] *Włodawa i wieś nadbużańska w epoce nowożytnej*, Studia pod red. M. Bema i A. Duszyka, Radom-Włodawa 2007, s. 194–195.

1. Teodor s. Awksentego Gierbaczewski (Феодор Авксентьевич Гербачевский).

2. 25.12.1856 w Krasnym w powiecie homelskim guberni mohylewskiej.

3. Syn psalmisty Awksentego i Marii z d. ?7.

4. –.

5. Seminarium duchowne w Mohylewie (1–5 kl.) 1.08.1872–14.06.1877, Chełmskie Seminarium Duchowne (kl. 6) 15.11.1877–15.06.1879 dyplom II kategorii.

6. 19.02.1880.

7. 23.03.1880.

8. –.

9. 15.12.1879–31.01.1880 starszy psalmista soboru w Białej, 1.02.–5.03.1880 diakon w Sokołowie, 6.03.1880–15.02.1881 wikary w Drelowie, 16.02.1881–31.07.1892 proboszcz w Kolembrodach, 1.08.1892–?.?.1917 proboszcz w Horbowie.

10. 13.09.1884–9.08.1886 pomocnik dziekana radzyńskiego okręgu dekanalnego, 10.08.1886–27.05.1891 dziekan radzyńskiego okręgu dekanalnego, 17.06.1904–14.03.1906 pomocnik dziekana I bialskiego okręgu dekanalnego, 15.03.1906–?.?.1916 dziekan I bialskiego okręgu dekanalnego.

11. 1.03.1881–31.07.1892 nauczyciel religii szkoły elementarnej w Kolembrodach, 1.09.1892–?.?.1915 nauczyciel religii szkoły elementarnej w Horbowie.

12. Żonaty od 16.08.1879 z Anastazją Hankiewicz *1.01.1858, córką księdza prawosławnego cerkwi w Dudakowiczach w powiecie mohylewskim guberni mohylewskiej Piotra i ?.

13. Teodor *17.07.1880 (urzędnik kolejowy), Eugenia *9.11.1882 (zameżna z oficerem 18 Brygady Artylerii), Aleksander *17.09.1884 (absolwent szkoły duchownej w Warszawie 10.06.1900 dyplom II kategorii, student medycyny Cesarskiego Uniwersytetu Charkowskiego i Uniwersytetu św. Włodzimierza w Kijowie), Borys *1.05.1889 (absolwent II Gimnazjum Męskiego w Warszawie i student Instytutu Weterynarii w Warszawie), Helena *26.05.1891.

14. 31.10.1883 nabiedriennik, 17.03.1887 skufija, 18.10.1887 znak Bractwa św. Bogurodzicy w Chełmie II kl., ?.?.1904 kamaławka, 6.05.1909 krzyż napierśny, 22.12.1914 złoty krzyż napierśny, 6.05.1916 order św. Anny III kl.

15. Po 1917.

16. Archiwum Państwowe w Lublinie, Chełmski Zarząd Duchowny, sygn. 370 (cały poszyt); sygn. 585 (cały poszyt); Klirowyje Wedomosti, sygn. 32, k. 31v–32v; sygn. 34, k. 31v–32v; sygn. 36, k. 29v–31v; sygn. 37, k. 29v–30v; sygn. 39, k. 33v–34v; sygn. 41, k. 33v–34v; sygn. 43, k. 37v–39v; sygn. 44, k. 33v–34v; sygn. 46, k. 32v–33v; sygn. 48, k. 29v–31v; sygn. 50, k. 31v–32v; sygn. 51, p. 78–80; sygn. 52, k. 40v–41v; sygn. 54, k. 36v–37v; sygn. 55 (b.p.); sygn. 56, k. 32v–33v; sygn. 57, k. 32v–34v; sygn. 58, k. 30v–32v; sygn. 59, k. 44v–45; sygn. 60, k. 49v–51v; sygn. 61, k. 44v–46v; sygn. 62, k. 48v–50v; Urząd Stanu Cywilnego Łomazy prawosławne, sygn. 1, k. 10v; Akta Stanu Cywilnego Parafii Prawosławnej w Kolembrodach, sygn. 6 (cała księga), sygn. 8 (cała księga); „Холмско-Варшавский Епархиальный Вестник”, 1883, nr 22, s. 376; 1884, nr 19, s. 275; 1886, nr 17, s. 255; 1887, nr 8, s. 126; 1899, nr 27, s. 339–340; 1900, nr 26, s. 313–314; 1904, nr 26, s. 311; „Холмская Церковная Жизнь” 1906, nr 7, s. 206; 1909, nr 11, s. 402; 1916, nr 9, s. 175–176; nr 10, s. 178.

1. Włodzimierz s. Aleksego Gołyniec (Владимир Алексеевич Голынец).

2. 12.10.1857 w Rajenie w powiecie sieńskim guberni mohylewskiej.

3. Syn księdza prawosławnego Aleksego i ?.

4. ?.
5. Chełmskie Seminarium Duchowne 1.09.1875–15.06.1881 dyplom I kategorii tytuł studenta.
6. 22.03.1882.
7. 9.07.1885.
8. –.
9. 1.10.1881–21.03.1882 psalmista cerkwi pw. św. Trójcy na Podwalu w Warszawie, 22.03.1882–8.07.1885 diakon cerkwi pw. Przemienienia Pańskiego w Płocku, 9.07.1885–30.06.1889 wikary soboru w Płocku, 1.07.1889–1.09.1906 proboszcz w Wereszczynie, 1.10.1906–??.1917 proboszcz w Jabłecznej.
10. 1.03.1910–??.1917 dziekan II białskiego okręgu dekanalnego.
11. 1.07.1884–30.06.1889 nauczyciel religii 2-klasowej miejskiej szkoły elementarnej w Płocku, 1.07.1885–30.06.1889 nauczyciel religii gimnazjum żeńskiego w Płocku, 1.07.1886–30.06.1889 nauczyciel religii 4-klasowej szkoły miejskiej w Płocku, 1.10.1889–30.09.1906 nauczyciel religii i opiekun szkoły elementarnej w Wereszczynie, 1.10.1906–??.1917 nauczyciel religii i opiekun szkoły elementarnej w Jabłecznej.
12. Żonaty od ??.1882 z Olgą Rakowską *??.1860, córką ? Jakuba i ?.
13. Zinaida *??.1884, Alewtina *??.1885, Kleopatra *??.1889, Aleksandra *??.1893, Helena *??.1896, Symeon *??.1897, Tichon *??.1901.
14. ??.1883 podziękowania od Kuratora Warszawskiego Okręgu Naukowego, ??.1892 nabiedriennik, ??.1893 błogosławieństwo arcybiskupa, 14.05.1896 skufija, ??.1900 kamiławka, 12.08.1904 „za spasienie pogibawszych”, ??.1908 krzyż napierśny, 6.05.1916 św. Anny III kl.
15. Po 1917.
16. Archiwum Państwowe miasta stołecznego Warszawy, Akta Stanu Cywilnego parafii prawosławnej pw. św. Trójcy na Podwalu w Warszawie, sygn. 39, k. 20v–23, 43v–46; sygn. 41, k. 1v–7, 117v–124; Archiwum Państwowe w Lublinie, Klirowyje Vedomosti, sygn. 111, k. 108v–109v; sygn. 112, k. 110v–111v; sygn. 929, k. 14v–16; sygn. 981, k. 2v–3v; sygn. 983, k. 2v–3; Archiwum Państwowe w Płocku, Akta Stanu Cywilnego Parafii Prawosławnej w Płocku, sygn. 34, k. 1v–17; „Холмско-Варшавский Епархиальный Вестник”, 1885, nr 15, s. 214; 1889, nr 15, s. 289; 1896, nr 9, s. 168; 1904, nr 37, s. 441; 1905, nr 20, s. 234; „Холмская Церковная Жизнь” 1906, nr 15, s. 592; 1910, nr 6, s. 198; nr 15, s. 599; 1916, nr 10, s. 178.

1. Andrzej s. Jana Kozłowski (Андрей Иванович Козловский).

2. 1.08.1849 w Oriechach w powiecie orszańskim guberni mohylewskiej.
3. Syn księdza prawosławnego Jana i ?.
4. –.
5. Seminarium duchowne w Mohylewie ??.1865–15.06.1871 dyplom II kategorii.
6. 1.08.1873.
7. 7.03.1876.
8. 29.06.1896.

9. 6.08.1873–31.05.1875 diakon cerkwi pw. św. Jana Teologa w Chełmie, 1.06.1875–15.06.1876 diakon soboru w Chełmie, 1.07.1875–5.03.1876 diakon przy biskupie lubelskim wikariuszu diecezji chełmsko-warszawskiej, 16.06.1876–30.09.1888 II ksiądz soboru w Chełmie, 1.10.1888–30.06.1896 proboszcz w Częstochowie, 1.07.1896–31.08.1899 proboszcz soboru w Kaliszu, 1.09.1899–30.11.1913 proboszcz soboru w Lublinie, 1.12.1913–?.?.1918 proboszcz soboru w Chełmie; ?.?.1919–?.?.1920 proboszcz w Chełmie, ?.?.1920–?.?.1924 kanonik katedralny w Warszawie, ?.?.1924–? proboszcz w Huszczy w powiecie lubomelskim; 10. 17.06.–17.08.1879, 27.06.1885–10.08.1887, 22.06.–8.08.1888 p.o. członka Chełmskiego Zarządu Duchownego, 27.01.1893–28.10.1898 duchowny śledczy w I i II warszawskim okręgu dekanalnym, 29.10.1898–31.08.1899 dziekan II warszawskiego okręgu dekanalnego, 15.09.1899–23.02.1906 dziekan lubelskich cerkwi miejskich, 24.02.1906–31.12.1909 dziekan lubelskich i chełmskich cerkwi miejskich, 1.02.1910–16.12.1913 dziekan lubelskiego okręgu dekanalnego, 14.12.1913–?.?.1917 członek konsystorza diecezji chełmskiej, ?.?.1914–?.?.1917 przewodniczący Diecezjalnej Rady Misyjnej, ?.?.1914–?.?.1917 członek Rady Szkolnej Diecezji Chełmskiej, ?.?.1914–?.?.1917 przewodniczący Chełmskiego Oddziału Rady Szkolnej Diecezji Chełmskiej, 12.11.1915–?.?.1917 wiceprzewodniczący Rady Bractwa św. Bogurodzicy w Chełmie, ?.07.1914–?.?.1917 dziekan soboru w Chełmie.

11. 15.05.1872–5.08.1873 nadzorca uczniów w szkole duchownej w Orszy, 7.05.–27.08.1874 nauczyciel religii seminarium nauczycielskiego w Chełmie, 3.07.1874–1.08.1876 nauczyciel historii Maryjskiej Szkoły Żeńskiej w Chełmie, 1.04.1876–?.?.1882 nauczyciel religii szkoły psalmistów w Chełmie, 19.10.1876–15.09.1878 członek komisji egzaminacyjnej dla osób na funkcje diakona i psalmistów w Chełmie, 15.06.–1.08.1881 p.o. nadzorcy szkoły psalmistów w Chełmie, 2.07.1882–30.09.1888 pomocnik kierownika szkoły duchownej w Chełmie, 15.01.–8.03.1888 p.o. kierownika szkoły duchownej w Chełmie, 1.11.1888–30.06.1896 nauczyciel religii gimnazjum męskiego w Częstochowie, 15.10.1888–30.06.1896 nauczyciel religii oddziału szkolnego Częstochowskiej Brygady Straży Granicznej, 1.11.1889–1.09.1890 nauczyciel religii w szkole górniczej w Dąbrowie, ?.?–?.?.1889 nauczyciel religii Aleksandrowskiej szkoły w Sosnowcu, 1.05.1889–30.09.1896 opiekun szkoły Cyryla i Metodego w Częstochowie, 1.01.1894–1.06.1896 nauczyciel religii szkoły sadownictwa w Częstochowie, 1.08.1896–31.10.1898 nauczyciel religii gimnazjum męskiego w Kaliszu i ponadetatowy w szkole realnej w Kaliszu, 10.11.1905–30.11.1913 nauczyciel religii gimnazjum żeńskiego w Lublinie, 1.08.1906–30.11.1913 nauczyciel religii 2-klasowej szkoły kolejowej w Lublinie.

12. Żonaty od ?.?.1873 z Nimfodorą Zubowską *10.09.1852, córką księdza prawosławnego Stefana i ?.

13. Nimfodora *3.04.1875 (zamężna z urzędnikiem komory celnej w Warszawie i Aleksandrowie Przygranicznym Trofimem Jakimowiczem), Natalia *26.05.1878 (absolwentka I Gimnazjum Żeńskiego w Warszawie), Mikołaj 19.09.1881, Walerian *17.02.1893 (absolwent gimnazjum męskiego w Lublinie, student wydziału prawa Cesarskiego Uniwersytetu Moskiewskiego).

14. 2.04.1876 nabiedriennik, 2.05.1880 znak Czerwonego Krzyża, 18.04.1881 skufia, 25.03.1883 znak Bractwa św. Bogurodzicy w Chełmie II kl., 26.03.1884 kamiławka, 5.12.1882 i 8.09.1887 błogosławieństwa arcybiskupa, 7.04.1888 krzyż napiersny, 30.03.1894 błogosławieństwo Synodu Świętobliwego, 6.05.1895 order św. Anny III kl., 6.05.1900 order św. Anny II kl., 6.05.1905 order św. Włodzimierza IV kl., 6.05.1910 palica, 6.05.1914 order św. Włodzimierza III kl., ?.?.1896 medal pamięci cara Aleksandra III, ?.?.1913 medal 300-lecia panowania Romanowych, ?.?.1915 znak Bractwa św. Bogurodzicy w Chełmie I kl.

15. Po 1924.

16. Центральний державний історичний архів України, м. Львів, фонд 693, опис 1, справа 348, к. 4v–13; Archiwum Państwowe w Lublinie, Warszawski Duchowny Konsystorz Prawosławny, sygn. 552 (cały poszyt); sygn. 563, k. 4–5; sygn. 569, k. 2; Chełmski Zarząd Duchowny, sygn. 66, k. 10–10v; Chełmski Konsystorz Prawosławny, sygn. 1230, k. 143; Klirowyje Vedomosti, sygn. 114, k. 84v–86; sygn. 189 knlb.; sygn. 204, k. 21v–24; sygn. 206 knlb.; sygn. 237, k. 6–13; sygn. 639, k. 3v–6v; sygn. 652, k. 6v–13v; sygn. 655, k. 58v–65v; sygn. 656, k. 5v–11v; Kancelaria Gubernatora Lubelskiego, sygn. 1900:17, k. 747–749; sygn. 1914:25st.II, k. 328–329; Urząd Stanu Cywilnego Chełm prawosławne-sobór, sygn. 5, k. 36–36v; Archiwum Parafii Prawosławnej w Częstochowie, Akta Stanu Cywilnego Parafii Prawosławnej w Częstochowie, sygn. 1888 rok, k. 22v–28; sygn. 1896 rok, k. 1v–8; Archiwum Urzędu Stanu Cywilnego w Chełmie, Akta Stanu Cywilnego Cerkwi Prawosławnej pw. św. Jana Teologa w Chełmie, sygn. 1914 rok, k. 31v–33; Akta Stanu Cywilnego Parafii Prawosławnej w Chełmie, sygn. 1919 rok (cała księga); sygn. 1920 rok (cała księga); Archiwum Urzędu Stanu Cywilnego w Warszawie, Akta Stanu Cywilnego Parafii Prawosławnej pw. św. Trójcy w Warszawie, sygn. 1921 rok (cała księga); sygn. 1923 rok (cała księga); „Холмско-Варшавский Епарихиальный Вестник”, 1884, nr 9, s. 143; 1888, nr 10, s. 153; nr 20, s. 322; 1896, nr 13, s. 234; nr 14, s. 249; nr 17, s. 299; 1898, nr 23, s. 478; 1900, nr 21, s. 253; 1905, nr 20, s. 233; „Холмская Церковная Жизнь” 1910, nr 11, s. 398; 1914, nr 1, s. 1; nr 11, s. 398; K. Latawiec, *Duchowieństwo soboru prawosławnego w Chełmie w latach 1876–1905*, „Rocznik Chełmski”, t. 11, 2007, s. 65, 69–71.

1. Michał s. Pawła Ochotski (Михаил Павлович Охотский).

2. 1.09.1859 w Krupkach w powiecie sieńskim guberni mohylewskiej.

3. Syn księdza prawosławnego Pawła i ?.

4. –,

5. Szkoła duchowna w Orszy 20.08.1872–10.06.1876, seminarium duchowne w Mohylewie kl. 1–4 19.08.1876–15.06.1880, Chełmskie Seminarium Duchowne 1.08.1880–18.06.1882 dyplom I kategorii tytuł studenta.

6. 18.12.1883.

7. 12.02.1884.

8. –.

9. 21.12.1882–13.10.1883 diakon na etacie starszego psalmisty w cerkwi pw. Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny w Hrubieszowie, 14.10.1883–5.09.1884 wikary w Ło-

sińcu, 6.09.1884–31.07.1888 proboszcz w Branwi, 1.08.1888–23.08.1890 proboszcz w Bortatyczach, 24.08.1890–?.?.1918 proboszcz w Biszczy, ?.08.1914 dostał się do niewoli austriackiej (powrócił z niewoli w 1917 r.).

10. 20.03.1892–?.?.1915 członek Biłgorajskiego Powiatowego Oddziału Diecezjalnej Rady Szkolnej, 1.09.1897–7.01.1898 nadzorca szkół cerkiewno-parafialnych i szkół gramoty w guberni lubelskiej⁵, 8.01.1898–?.?.1915 nadzorca szkół cerkiewno-parafialnych i szkół gramoty II okręgu guberni lubelskiej, 23.06.1901–28.10.1907 członek rady dekanalnej II biłgorajskiego okręgu dekanalnego, 3.09.1904–?.?.1915 przewodniczący Biłgorajskiego Powiatowego Oddziału Diecezjalnej Rady Szkolnej, 18.10.1907–17.03.1913 dziekan II biłgorajskiego okręgu dekanalnego, 16.04–?.?.1919 p.o. członka konsystorza diecezji chełmskiej.

11. 1.01.–31.07.1888 nauczyciel religii i opiekun szkoły elementarnej w Branwi, 1.10.1888–23.08.1890 nauczyciel religii i opiekun szkoły elementarnej w Bortatyczach, 1.10.1890–?.?.1915 nauczyciel religii i opiekun szkoły elementarnej w Biszczy, ?.?.1896–?.08.1914 kierownik i nauczyciel religii szkoły cerkiewno-parafialnej w Wólce Biskiej.

12. Żonaty od 11.11.1883 z Heleną Michajłowską *20.07.1863 w Kraśniczynie w powiecie krasnostawskim, córką księdza prawosławnego z Czerniczyna Jana i Marii z d. ?.

13. Paweł *3.12.1884 (absolwent Cesarskiego Uniwersytetu Charkowskiego, nauczyciel gimnazjum żeńskiego w Suwałkach, nauczyciel gimnazjum męskiego w Gostyninie), Wiera *8.02.1886 (zamężna z księdzem Bazylim Martyncem), Eugenia *23.04.1888 (nauczycielka szkoły cerkiewno-parafialnej w Biszczy), Włodzimierz *6.10.1890 (absolwent gimnazjum męskiego w Białej, student Uniwersytetu Warszawskiego), Elena *6.10.1892 (absolwentka progimnazjum żeńskiego w Zamościu, zamężna z księdzem Bazylem Kraszkiewiczem), Maria *19.04.1895 (absolwentka progimnazjum męskiego w Zamościu), Michał *16.02.1900 (uczeń gimnazjum męskiego w Gostyninie).

14. 29.09.1889 nabiedriennik, 26.03.1892 błogosławieństwo Synodu Świątobliwego bez pisma, 10.10.1895 błogosławieństwo arcybiskupa, 10.01.1896 skufija, 20.02.1896 wdzięczność Diecezjalnej Rady Szkolnej, 28.06.1898 podziękowanie kuratora Warszawskiego Okręgu Naukowego, 30.04.1902 Biblia od Synodu Świątobliwego, 7.04.1905 kamiławka, ?.?.1912 krzyż napierśny, ?.?.1913 order św. Anny III kl.

15. Po 1918.

16. Центральний державний історичний архів України, м. Львів, фонд 693, опис 1, справа 85, к. 6; справа 87, к. 94; Archiwum Państwowe w Płocku, Akta Parafii Prawosławnej w Gostyninie, sygn. 4, k. 1v–2; Archiwum Państwowe w Lublinie, Chełmsko-Warszawski Duchowny Konsystorz Prawosławny, sygn. 427, k. 11–11v; Chełmski Zarząd Duchowny, sygn. 928 (cały poszyt); Chełmski Konsystorz Prawo-

⁵ Do 8/20 stycznia 1898 r. istniały 2 funkcje nadzorców szkół cerkiewno-parafialnych – jedna dla guberni lubelskiej i druga dla guberni siedleckiej. Decyzją Synodu Świątobliwego z dniem 8/20 stycznia 1898 r. wprowadzono podział każdej z wymienionych guberni na 2 okręgi, co doprowadziło do stworzenia 4 takich stanowisk.

Księża z guberni mohylewskiej wśród duchowieństwa parafialnego prawosławnej diecezji... 41

ślawny, sygn. 248, k. 22; sygn. 782 (cały poszyt); sygn. 1278 (cały poszyt); Klirowyje Vedomosti, sygn. 138, k. 9v–11v; sygn. 139, k. 11v–13v; sygn. 182, k. 8v–10v; sygn. 183, k. 8v–11v; sygn. 187, k. 12v–15; Kancelaria Gubernatora Chełmskiego, sygn. 348 knlb.; Kancelaria Gubernatora Lubelskiego, sygn. 1885:34, k. 37–38; sygn. 1888:424, k. 533; sygn. 1891:25, k. 108–111; Archiwum Państwowe w Zamościu, Akta Stanu Cywilnego Parafii Prawosławnej w Tarnogrodzie, sygn. 1910 rok, k. 6v–7; Akta Stanu Cywilnego Parafii Prawosławnej w Biszczy, sygn. 1890–1909 (całe księgi); Archiwum Urzędu Stanu Cywilnego w Biszczy, Akta Stanu Cywilnego Parafii Prawosławnej w Biszczy, sygn. 1911 rok (cała księga); sygn. 1912 rok (cała księga); „Холмско-Варшавский Епархиальный Вестник”, 1884, nr 8, s. 122; 1890, nr 18, s. 301; 1896, nr 3, s. 46; nr 6, s. 112; 1905, nr 20, s. 234.

1. Piotr s. ? Рыло (Петр ? Рыло).

2. ??1884 w guberni mohylewskiej.
3. ?.
4. ?.
5. Seminarium duchowne w Mohylewie 21.08.1902–15.06.1908 dyplom II kategorii.
6. 27.02.1909.
7. 28.02.1909.
8. –.
9. 1.02.1909–16.01.1910 wikary w Księżpolu, 17.01.1910–14.09.1913 proboszcz w Płusach, 15.09.1913–??1918 proboszcz w Krzeszowie.
10. ?.
11. 17.01.1910–14.09.1913 kierownik szkoły cerkiewno-parafialnej w Płusach, 1.10.1913–??1915 nauczyciel religii 2-klasowej szkoły elementarnej w Krzeszowie i opiekun szkół elementarnych w Krzeszowie, Bystrze i Kamionce, 1.10.1913–??1915 kierownik i nauczyciel religii szkół cerkiewno-parafialnych w Kustrawie i Krzeszowie Górnym.
12. Żonaty od ??1909 z Wierą Puszkariewicz *??1884, córką ?.
13. Dymitr *22.10.1911, Nina *18.09.1912.
14. 23.10.1914 nabiedriennik, 23.10.1914 skufija, 13.11.1914 order św. Anny III kl.
15. Po 1918.
16. Archiwum Państwowe w Lublinie, Chełmski Konsystorz Prawosławny, sygn. 692, k. 1; sygn. 1230, k. 115; sygn. 1522, k. 15–16; Kancelaria Gubernatora Lubelskiego, sygn. 1911:34st. II, k. 222–224; Archiwum Urzędu Stanu Cywilnego w Księżpolu, Akta Stanu Cywilnego Parafii Prawosławnej w Płusach, sygn. 1911 rok (cała księga); sygn. 1912 rok (cała księga); sygn. 1913 rok, k. 1–10, 39–43, 50–54; Archiwum Urzędu Stanu Cywilnego w Krzeszowie, Akta Stanu Cywilnego Parafii Prawosławnej w Krzeszowie, sygn. 1913 rok (cała księga); Archiwum Urzędu Stanu Cywilnego w Potoku Górnym, Akta Stanu Cywilnego Parafii Prawosławnej w Potoku Górnym, sygn. 1912 rok, k. 13v; „Холмская Церковная Жизнь” 1909, nr 4, s. 122; nr 5, s. 200; 1910, nr 4, s. 121; 1914, nr 24, s. 898; 1915, nr 7, s. 211.

1. Symeon s. Filipa Skrocki (Симеон Филипович Скроцкий).

2. 27.04.1864 w Zabielszynie w powiecie klimowickim guberni mohylewskiej.

3. Syn psalmisty Filipa i ?.

4. –.

5. Seminarium duchowne w Mohylewie 20.08.1880–20.06.1886 dyplom I kategorii tytuł studenta.

6. ? .03.1890.

7. ? .03.1890.

8. –.

9. 10.09.1887–4.02.1889 psalmista w Iwangorodzie (Dęblinie), 20.03.1890–31.12.1891 II ksiądz w Sokołowie, 1.01.1892–31.07.1907 proboszcz w Tarnawatce, 1.08.1907–??.1918 proboszcz w Turobinie.

10. –.

11. 1.03.–9.09.1887 referent VI Gimnazjum Męskiego w Warszawie, nauczyciel 2-klasowej szkoły elementarnej w Warszawie, nauczyciel szkoły realnej w Warszawie, 5.02.1889–19.03.1890 nadzorca uczniów Chełmskiej Szkoły Duchownej, 20.02.1892–31.07.1907 opiekun i nauczyciel religii szkoły elementarnej w Tarnawatce oraz opiekun szkół elementarnych w Pańkowie, Antonówce, Krynicach i Majdanie Dużym, 26.12.1892–31.07.1907 członek Tomaszowskiego Powiatowego Oddziału Diecezjalnej Rady Szkolnej, 1.09.1901–31.07.1907 kierownik szkoły cerkiewno-parafialnej w Hucie Tarnawackiej.

12. Żonaty od ??.1889 z Aleksandrą Bobikiewicz *20.08.1872 córką księdza prawosławnego (byłego parocha unickiego) Aleksandra i ?.

13. –.

14. 17.04.1894 nabiedriennik, 15.07.1896 medal pamięci cara Aleksandra III, 25.03.1901 skufija, ??.1905 znak Czerwonego Krzyża, ??.1908 znak Bractwa św. Bogurodzicy w Chełmie II kl., ??.1913 medal 300-lecia panowania Romanowych, 5.06.1918 kamiławka.

15. По 1918.

16. Центральний державний історичний архів України, м. Львів, фонд 693, опис 1, справа 85, к. 35v; Archiwum Państwowe w Lublinie, Chełmsko-Warszawski Duchowny Konsystorz Prawosławny, sygn. 512 (cały poszyt); Klirowyje Vedomosti, sygn. 607, k. 74v–77v; sygn. 608, k. 76v–78v; sygn. 839, k. 60v–61v.

1. Aleksander s. Tadeusza Szczerbow (Александр Фаддеевич Щербов).

2. 1.06.1861 w Rudeńcu w powiecie homelskim guberni mohylewskiej.

3. Syn diakona Tadeusza i ?.

4. ?.

5. Seminarium duchowne w Mohylewie (1–4 kl.) 20.08.1877–15.06.1881, Chełmskie Seminarium Duchowne (kl. 5–6) 9.08.1881–14.06.1883 dyplom II kategorii.

6. 14.09.1885.

7. 22.09.1885.

8. –.

9. 30.01.–21.06.1884 starszy psalmista w Iwangorodzie, 22.06.1884–31.08.1885 psalmista soboru w Suwałkach, 1.09.1885–1.12.1886 wikary w Pierstuniu, 2.12.1886–10.06.1887 wikary cerkwi pw. św. Mikołaja w Hrubieszowie, 11.06.1887–31.05.1893 proboszcz w Mołodiatyczach, 1.06.1893–31.10.1894 proboszcz w Dziekanowie, 1.11.1894–3.03.1906 proboszcz w Ubrodowicach.

10. 23.10.1891–31.05.1895 duchowny śledczy II hrubieszowskiego okręgu dekanalnego, 1.06.1893–30.06.1896 dziekan I hrubieszowskiego okręgu dekanalnego, 27.06.1899–3.03.1906 duchowny śledczy I hrubieszowskiego okręgu dekanalnego.

11. 1.11.1887–31.05.1893 nauczyciel religii szkoły elementarnej w Mołodiatyczach i opiekun szkół elementarnych w Mołodiatyczach i Trzeszczanach, 1.08.1893–31.10.1894 nauczyciel religii szkoły elementarnej w Dziekanowie i opiekun szkoły elementarnej w Szpikołosach, 1.11.1894–3.03.1906 nauczyciel religii szkoły elementarnej w Ubrodowicach i opiekun szkół elementarnych w Ubrodowicach, Stefankowicach i Kułakowicach.

12. Żonaty od 8.09.1885 z Wierą Lebedincewą *8.08.1864, córką protoijereja Andrzeja i Lubow z d. ?.

13. Piotr *12.07.1882 (na służbie wojskowej), Mikołaj *17.03.1884 (psalmista w Węgrowie, na służbie wojskowej), Barbara *9.10.1886 (zamężna od 29.05.1905 z księdzem proboszczem w Biszczy Iwanem Drodzem (Drozdowem)), Sergiusz *6.08.1896 (uczeń seminarium nauczycielskiego w Chełmie), Zofia *22.07.1898 (uczennica gimnazjum żeńskiego w Czerkasach).

14. 23.10.1890 nabiedriennik, 26.03.1892 błogosławieństwo Synodu Świętobliwego, 1.08.1892 błogosławieństwo arcybiskupa, 1.01.1894 skufija.

15. 3.03.1906 w Ubrodowicach w powiecie hrubieszowskim guberni lubelskiej.

16. Центральний державний історичний архів України, м. Львів, фонд 693, опис 1, справа 451, к. 64v–65; Archiwum Państwowe w Lublinie, Chełmsko-Warszawski Duchowny Konsystorz Prawosławny, sygn. 372, k. 14–15, 18; sygn. 404, k. 1, 3; Chełmski Konsystorz Prawosławny, sygn. 32, k. 4; sygn. 81, k. 6; sygn. 219 (cały poszyt); Klirowyje Vedomosti, sygn. 446, k. 86v–87v; Kancelaria Gubernatora Lubelskiego, sygn. 1887:17, k. 101–105; sygn. 1888:155, k. 44–46; sygn. 1894:35, k. 106–109; sygn. 1895:49, k. 131–134; Archiwum Państwowe w Białymstoku oddział w Łomży, Akta Stanu Cywilnego cerkwi pw. św. Trójcy w Łomży, sygn. 50, k. 49v–50; sygn. 52, k. 24v–25; „Холмско-Варшавский Епархиальный Вестник”, 1885, nr 20, s. 296; 1886, nr 24, s. 361; 1887, nr 13, s. 207; 1890, nr 21, s. 373; 1896, nr 14, s. 249; „Холмская Церковная Жизнь” 1907, nr 17, s. 627–628; 1914, nr 24, s. 698.

1. Sergiusz Władimirowicz Woronowicz (Сергей Владимирович Воронович).

2. 11.10.1855 w Zimnicach w powiecie bychowskim guberni mohylewskiej.

3. Syn psalmisty Włodzimierza i ?.

4. –.

5. Seminarium Duchowne w Mohylewie 1.08.1873–12.06.1877 (kl. 1–4), Chełmskie Seminarium Duchowne 1.08.1877–15.06.1880 (kl. 5–6) dyplom II kategorii.

6. 21.10.1884.

7. 28.10.1884.

8. –.

9. 12.02.–11.09.1881 starszy psalmista cerkwi pw. Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny w Suwałkach, 12.09.1881–20.04.1882 służba wojskowa w 3 konnej baterii artylerii, 8.10.1882–13.06.1884 młodszy psalmista w cerkwi pw. Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny w Suwałkach, 14.06.1884–31.08.1886 wikary w Drelowie, 1.09.1886–7.12.1888 proboszcz w Krzyczewie, 8.12.1888–31.10.1909 proboszcz w Witorożu, 1.11.1909–??.1918 proboszcz w Ortelu Książęcym.

10. 16.06.1891–1.07.1892 członek rady dekanalnej radzyńskiego okręgu dekanalnego, 1.05.1910–??.1915 pomocnik dziekana I białskiego okręgu dekanalnego.

11. 1.01.1883–13.06.1884 nauczyciel religii miejskiej szkoły elementarnej w Suwałkach, 6.09.1887–11.01.1889 kierownik i nauczyciel szkoły cerkiewno-parafialnej w Krzyczewie, 16.03.1889–31.10.1909 opiekun i nauczyciel religii szkoły elementarnej w Witorożu.

12. Żonaty od ??.1884 z Eleną *13.02.1862 córką Piotra i ?.

13. Włodzimierz *10.09.1886 (absolwent wydziału matematyczno-fizycznego Uniwersytetu św. Włodzimierza w Kijowie, od 16.02.1913 wykładowca gimnazjum żeńskiego w Kielcach), Mikołaj *30.03.1887 (absolwent Uniwersytetu św. Włodzimierza w Kijowie, młodszy aplikant w Sądzie Okręgowym w Lublinie), Maria *10.11.1889 (absolwentka Maryjskiej Szkoły Żeńskiej w Chełmie, słuchaczka Wyższych Kursów Żeńskich w Kijowie), Konstanty *21.05.1892 (absolwent gimnazjum męskiego w Białej, uczeń szkoły geodezyjnej w Kijowie), Natalia *15.03.1894.

14. ??.1882 stichar, 12.09.1888 nabiedriennik, 6.09.1888, 22.02.1895, 25.01.1896 i 31.03.1902 błogosławieństwa arcybiskupa, 1.04.1900 skufija, 6.05.1909 kamiławka, 6.05.1915 krzyż napierśny.

15. Po 1918.

16. Archiwum Państwowe w Lublinie, Chełmsko-Warszawski Duchowny Konsystorz Prawosławny, sygn. 401 (cały poszyt); Chełmski Zarząd Duchowny, sygn. 1434 knlb.; Klirowyje Vedomosti, sygn. 57, k. 74v–76v; sygn. 58, k. 82v–84v; sygn. 59, k. 106v–107v; sygn. 60, k. 111v–114v; sygn. 61, k. 110v–113v; sygn. 62, k. 96v–99v; sygn. 735, k. 8v–11; Sąd Okręgowy w Lublinie, Kancelaria Prezesa, sygn. 958 (cały poszyt); Archiwum Urzędu Stanu Cywilnego w Białej Podlaskiej, Akta Stanu Cywilnego Parafii Prawosławnej w Ortelu Książęcym, sygn. 1910 rok (cała księga); sygn. 1912 rok (cała księga); „Холмско-Варшавский Епархиальный Вестник”, 1884, nr 22, s. 315; 1886, nr 17, s. 255; 1889, nr 3, s. 54; 1900, nr 15, s. 174; „Холмская Церковная Жизнь” 1909, nr 11, s. 403; nr 21, s. 778; 1910, nr 10, s. 351; 1915, nr 11, s. 349; *Список сужающих в Варшавском Учебном Округе. 1914–1915 год*, Warszawa 1915, s. 225–227.

1. Teodor s. Symeona Zykw (Феодор Симеонович Зыков).

2. 27.03.1868 w Prożajsku w powiecie bychowskim guberni mohylewskiej.

3. Syn księdza prawosławnego Symeona i ?.

4. ?.
5. Seminarium duchowne w Mohylewie 21.08.1883–16.06.1889 dyplom II kategorii.
6. 10.06.1891.
7. 10.06.1891.
8. –.
9. 26.06.1889–9.07.1891 psalmista w Woroncewicy w powiecie orszańskim guberni mohylewskiej, 10.07.1891–18.02.1908 proboszcz w Putywlu w powiecie horeckim guberni mohylewskiej, 19.02.1908–30.04.1910 proboszcz w Czyrińsku w guberni mohylewskiej, 1.05.1910–14.11.1912 proboszcz w Żernikach, 15.11.1912–14.04.1916 proboszcz w Dobryniu, 15.04–31.08.1916 proboszcz w Łaszczowie, 1.09.1916–??1918 proboszcz w Bezku.
10. 7.01.1898–??1904 duchowny śledczy II okręgu dekanalnego powiatu horeckiego, 7.01.1898–??1904 członek rady dekanalnej II okręgu dekanalnego powiatu horeckiego, ??1904–18.02.1908 pomocnik dziekana II okręgu dekanalnego powiatu horeckiego.
11. 5.10.1891–18.02.1908 nauczyciel religii w szkole ludowej w Putywlu, 1.01.1898–??1904 członek zarządu szkoły duchownej w Orszy, 1.01.1904–18.02.1908 członek komitetu rewizyjnego przy szkole duchownej w Orszy, 10.11.1900–31.12.1903 członek Horeckiego Powiatowego Oddziału Rady Szkolnej Diecezji Mohylewskiej, 1.03.1908–30.04.1910 kierownik i nauczyciel w szkole cerkiewno-parafialnej w Czyrińsku, 1.06.1910–14.11.1912 opiekun i nauczyciel szkoły elementarnej w Żernikach, 1.12.1912–14.04.1916 opiekun szkół elementarnych w Dobryniu i Wólce Dobryńskiej i nauczyciel religii szkoły elementarnej w Dobryniu.
12. Żonaty od ??1891 z Ludmiłą ? *??1870, córką ? Piotra i ?.
13. Nikanor *26.01.1895 (absolwent Chełmskiego Seminarium Duchownego, student Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego), Aleksy *17.03.1899 (absolwent Chełmskiej Szkoły Duchownej, student Chełmskiego Seminarium Duchownego), Arkady *17.12.1900 (uczeń Chełmskiej Szkoły Duchownej, uczeń szkoły duchownej w Piererwyńsku w guberni moskiewskiej).
14. 31.01.1898 nabiedriennik, 17.03.1904 skufija, 25.03.1908 kamiławka, ??1896 medal pamięci cara Aleksandra III, ??1905 znak Czerwonego Krzyża, 6.05.1914 błogosławieństwo Synodu Świętobliwego, 6.05.1916 złoty krzyż napierśny.
15. Po 1918.
16. Центральний державний історичний архів України, м. Львів, фонд 693, опис 1, справа 448, к. 18v–20; справа 451, к. 4v–5v; Archiwum Państwowe w Lublinie, Chełmski Konsystorz Prawosławny, sygn. 720, к. 9–11; Klirowyje Vedomosti, sygn. 111, к. 14v–16; sygn. 112, к. 14v–15v; sygn. 891, к. 30v–31; „Холмская Церковная Жизнь” 1910, nr 7, s. 239; 1914, nr 11, s. 400; 1916, nr 9, s. 162; nr 17–18, s. 309.

Summary

The present biographical notes are a fragment of the analytical study in preparation, titled “Bibliographical Dictionary of the Parish Clergy of Chełm Orthodox Diocese in 1905-1918 [Słownik biograficzny duchowieństwa parafialnego prawosławnej diecezji chełmskiej w latach 1905–1918]”. This is the result of a several-year archival and library research conducted in Poland, Ukraine, Lithuania, and Russian Federation. The bibliographical notes are based on the rule that analytical data about each priest should be presented. The notes focused on the territorial and social background, education, date of ordainment as deacon and as priest, date of receiving the title of protoierey, positions held in the parish, deanery, and diocese administration, positions in the school system, marital status (wife, children, their education), etc. All dates in the biographical entries were given according to the Julian calendar..